

aliquid, nisi solam ex corde professionem. Donum enim Dei gratia donat peccata in Baptismo. Ratio etiam suffragatur, nam Christus hoc Sacramentum instituit per modum generationis spiritualis, unde sicut in generatione corporali (juxta probabiliorum Aristotelis & D. Thomae sententiam) sit resolution usque ad materiam primam, ita ut nullum accidens quod erat in corrupto, maneat in genito: ita & nullum accidens ad generationem spiritualis pertinens, debet remanere in homine per baptismum regenerato, sive quoad culpam, sive quoad paenam. Unde Chrysostomus homil. 24. in Joan. In aqua baptismi tanquam in sepulchro caput immersum, venus homo sepolitur, emergentibus inde homo resurget.

3. Licet autem per baptismum liberetur homo ab omni reatu poenae pro culpa debita, per illum tamen penitentias hujus vitæ non auferuntur, experientia enim constat in baptizatis remanere concupiscentiam, & fons item peccati, eosque esse obnoxios fami, siti, morbis, doloribus, aliisque miseriis, quibus caput nostrum Christus obnoxius fuit usque ad resurrectionem suam, ut magis illi assimilentur, & ut major in eis sit corona, ex majoris pugna victoria. Unde Augustinus in Enchir. cap. 66. Videmus parvulos post lavacrum regenerationis diversorum malorum afflictione cruciari, ut intelligamus totum quod salutaribus agitur sacramentis, magis ad spem futurorum bonorum, quam ad retentionem vel adceptionem presentium pertinere.

4. Tertius baptismi effectus est infusio gratiæ habitualis, & virtutum ac donorum eam concomitantum. Ratio prioris est, quia peccatum originale consistit formaliter in privatione gratiæ habitualis, nobis in origine debita, ut in Tractatu de peccatis ostendimus, unde cum nequeat privatio à subiecto tolli, nisi per formam oppositam, non potest peccatum originale remitti, nisi per infusionem gratiæ habitualis. Ratio vero posterioris sumitur tum ex eo quod virtutes infusa sunt proprietas gratiæ habitualis, ab ea inseparabiles, ut in Tractatu de virtutibus demonstravimus. Tum etiam ex eo quod baptismus est Sacramentum perfectè regenerativum hominis in Christo, subindeque debet ea omnia conferre quæ ad perfectam regenerationem in Christo requiruntur: Atqui ad hanc non solum requiritur gratia habitualis, quæ hominem transfert à statu peccati, in statum adoptionis filiorum Dei, sed etiam ea quæ cunctum redundat ab intrinseco potentem ad exercenda omnia ea opera, quæ sunt propria filiorum Dei: hæc autem sunt habitus supernaturales fidei, spei & charitatis, & reliquarum virtutum moralium infusarum: Ergo hæc omnia per se confert baptismus. Unde Prosper de vocat. Gent. cap. 18. ait, Originem veræ justitia in regenerationis Sacramento positam esse, ut ubi homo renascitur, ibi etiam ipsarum virtutum veritas oriatur.

5. Quartus effectus baptismi est jus ad auxiliis fini suo proportionata, nempe ad sanctæ & christianæ vivendum, ut decet filios Dei adoptivos, Christianique fratres, & regni coelestis hæredes, iuxta illud Leonis magni Serm. 1. de Nativitate Christi: Agnosce o Christiane dignitatem tuam, & divina consors factus nature, noli in veterem vilitatem degeneri conversatione redire.

Quintus est unio moralis cum Christo ut capite, ad participanda ipsius merita, in ordine ad generationem spiritualis. Nam ut discurrat S. Thomas h̄c art. 5. Per baptismum aliquis incorporatur

Christo, quasi membrum ipsius. Sicut autem à capite naturali derivatur ad membra sensus & motus: ita à capite spirituali, quod est Christus, derivatur ad membra ejus sensus spiritualis, qui est per gratia instrumentum; unde Ioh. 1. dicitur: vidimus eum plenum gratia & veritatis, & de plenitudine ejus nos omnes accepimus. De hac unione loquitur Apostolus ad Galatas 3. dum ait: Quicumque in Christo baptizati est, Christum induit. Et ad Roman. 6. Concupiscentia enim sumus cum illo per baptismum in mortem; ut quomodo Christus surrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & in novitate vita ambulemus.

6. Sextus baptismi effectus est character, nam ut ait Florentinum in decreto Eugenij: Tria sunt Sacra menta, Baptismus, Confirmatio, & Ordo, qua characterem, id est spirituale signum, imprimunt in anima, indelebile, unde in eadem persona non iterantur. Baptismus ergo iterati non potest. Primo, quia Christianus ea characteris obligatio nate indelebilis. Deo eternum consecratus manet; res vero Deo semel consecrata, cum ex ipsa consecrationis natura perpetuò talis maneat; iterata consecratione non egit. Unde Cyprianus, vel Author Sermonis de ablutione pedum: Baptismum repeti Ecclesiastica prohibent regulæ, & semel sanctificatis, nulla deinceps manus iterum consecrans presumit accedere; quia contumelia est Spiritus Sancti, si evacuari posset quod ille sanctificat, vel alia sanctificatio emundaret quod semel ille statuit & confirmat. Secundo, quia baptismus est quedam renascentia spiritualis; unde sicut nativitas carnalis unica est, ita unicum debet esse baptismus. Quare Augustinus tract. 11. in Joan. Quomodo uerus non potest repeti, sic nec baptismus. Tertiò, quia baptismus est figura mortis & resurrectionis Christi, per illum enim moritur peccato, & resurgimus in novitatem vitæ; ut constat ex verbis Apostoli ad Roman. 6. supra relatis: Ergo sicut Christus semel tantum mortuus est, & resurrexit, ita conveniens est, ut homo semel tantum baptizetur. Quartò, baptismus datur principaliter contra originale peccatum: Ergo sicut peccatum originale non iteratur, ita non debet iterari baptismus. Econtra vero, quia penitentia est remedium contra peccata actualia, quæ sœpi commituntur, multo iterari debet.

7. Præter hos baptismi effectus, Chrysostomus homil. ad Neophytes, cuius meniuit D. Augustinus lib. 1. contra Julian. cap. 6. decem Baptismi doctores seu privilegia recenser, his verbis: Benedictus qui fecit mirabilia solus, qui fecit universa, & convertit universa. Ecce libertatis serenitate perfundunt, qui tenebantur paulò ante captivi; & cives Ecclesia sunt, qui fuerunt in peregrinationis errore; & justitia in forte versantur, qui fuerunt in confusione peccati. Non enim tantum sunt liberi, sed & sancti: non tantum sancti, sed & justi; non solum justi, sed & filii; non solum filii, sed & heredes, non solum heredes, sed & fratres Christi, nec tantum fratres Christi, sed & cohæredes & membra; non tantum membra, sed & templum; non tantum templum, sed & organa spiritus. Vide quo sint baptismatis largitates. Et nonnulli deputant coelestem gratiam in peccatorum tantum remissione confidere: nos autem honores computavimus decem;

DE BAPTISMO ET CONFIRMAT. 89

CAPUT IX.

Baptismi reviviscencia.

1. Baptismus validè susceptus quoad substantiam, sed cum obice fictionis, sive privativa, nve positiva (id est ortæ ex voluntaria & culpabili omissione dispositionis) requiri, vel ex actuali affectu ad aliquod mortale) sublata per penitentiam fictione, reviviscit, id est eandem gratiam, ejusdemque gratia gradum, baptizato confert, quem re ipsa contulisset, si subjectum minime fictum seu indispositum invenisset. Ita communiter docent Theologi, paucis exceptis.

Probatur primo ex Augustino de baptismi contra Donatistas lib. 1. cap. 12. ubi de baptismi in statu Schismatis, seu lethiferæ separationis ab Ecclesia, sic loquitur: Qui tamen (baptismus in Schismate susceptus) tunc prodest ad remissionem peccatorum, cum quis reconciliatus unitati, sacrilegio dismissionis exiuit, quo ejus peccata tenebantur, & dimitti non sinebantur. Sicut enim in illo qui fictus accesserat, fit ut non denio baptizetur, sed ipsa pia correptione & vera confessione purgetur, quod non posset sine baptismi, sed ut quod ante datum est, tunc valere incipiat ad salutem, cum illa scilicet vera confessione recesserit. Et rursus lib. 3. cap. 13. Tunc incipit valere idem baptismus ad dimittendam peccata, cum ad Ecclesie pacem venerint, non ut jam dimissa retineantur, neque ut ille baptismus quasi alienus improbetur, aut alter tradatur, sed ut idem ipse qui propter discordiam foris operabatur mortem, propter pacem intus operetur salutem. Idem docet Auctor sermonis de passione Christi inter opera Cypriani, ait enim: licet indigni sint qui accipiunt (scilicet baptismum) tamen ubi redierint ad cor, constat ablutionis donum, & reddit effectus munerum, nec alias queri aut repeti necesse est salutiferum Sacramentum.

2. Dices, Augustinus ibi rejicit effectum baptismi in Sacramentum reconciliationis: Ergo effectum baptismi fictè suscepit, non baptismati, sed penitentia attribuit, subindeque non existimat ipsum baptismum sublata fictione reviviscere. Sed nego consequiam, nam solum iis locis Augustinus intendit, tunc solum fictè & indigno prodesset baptismina, cum Deo per penitentiam reconciliationis & sincera conversione sanatur; quod non impedit quominus tunc homini per penitentiam dispositio, & positum obicem auferenti, baptismus suum conferat effectum, & gratiam regenerantem impetrat; unde tunc utrique baptismatis & penitentiae Sacramento datur locus, ut constabit ex infra dicendis.

3. Probatur secundò ratione fundamentali: Quando quis fictè suscipit baptismum, & postea cum attritione confitetur, sine dubio justificatur, & à peccato originali mundatur: Sed peccatum originale non potest tolli per Sacramentum penitentiae, quod solum pro peccatis actualibus institutum est, sed duntaxat per Sacramentum baptismi, quod institutum fuit in remedium peccati originalis: Ergo illud tunc tollitur per baptismum, subindeque baptismus, recedente fictione, reviviscit, seu producit suum effectum.

Confirmatur: Regeneratio, seu prima justificatio, debet fieri per baptismum, in re, vel in voto, ut colligitur ex illo Joan. 3. Nisi quis renatus fuerit, & ex Tridentino Sess. 6. cap. 4. Sed in casu posi-

to, non potest fieri per novum baptismum in re, cum illud sit initerabile, nec per eius votum, cum talis homo antea illud re ipsa suscepit: Ergo debet fieri per reviviscientiam baptismi antea validè suscepit.

Confirmatur amplius ratione D. Thomæ h̄c qu. 69. art. 10. Quando causa est ex se productiva aliquis effectus, si impediatur, eū postea producit, amo to obice; sicut quia in generatione corporis gravis, refutatur debet motus deorsum, si motus ille impediatur, resultat postea, sublato impedimento: Atque baptismus validus ex se postulat producere gratiam regenerantem: Ergo remota fictione, statim eam producit ex opere operato. Quomodo autem illam tunc producat, an physicè, vel solùm morali ter, diximus in tractatu de Sacramentis in communi cap. 3. §. 3. unde ad hunc locum Lectorem remittimus, ne eadem h̄c inutiliter repetamus.

4. Objicies primò: Ut baptismus recedente fictione revivisceret, seu produceret suum effectum, deberet peccatum originale delere: At hoc non præstat baptismus, sed penitentia: Ergo baptismus, recedente fictione, non reviviscit. Major patet, Minor probatur. Gratia per penitentiam collata, prius infunditur quam gratia baptismi, cum baptismus in nullum possit prorumpere effectum, nisi prius fictio, gratia per penitentiam imperata, auferatur: Ergo cum quævis gratia sanctificans, sit cum omnī peccato mortali, sive originali, sive actuali, incompossibilis, prius supponitur peccatum originale remissum per penitentiam, quam illud possit delere baptismus.

Respondeo, concessa Majore, negando Minorem, & ad ejus probationem, nego Majorem; gratia enim ab utroque Sacramento, baptismi & penitentiae, in eodem reali momento proficiunt, secundum diversas tamen rationes; nam ut regenerativa, est à baptismō; ut sanativa, à penitentia, mutuò se le juventibus his duobus Sacramentis, non utroque independenter ab alio suum effectum operante, sed suum effectum sibi invicem permittente. Unde D. Thomas h̄c art. 10. ad 2. Ad baptismi effectum consequendum concurredit baptismus & penitentia: Sed baptismus sicut causa per se agens, penitentia sicut causa per accidentem, id est removens prohibens. Ex quo intelliges, quod quando Sacramentum baptismi, recedente fictione per contritionem, vel per Sacramentum penitentiae, incipit habere effectum suum, talis ordo repertur. Prius naturā penitentia tollit fictionem, quæ prioritas reducit ad genus cause materialis & dispositivæ; tum quia recessus impedimenti prius naturā intelligitur, quam introducio formæ impedit; tum etiam quia recessus fictionis est quasi dispositio ut baptismus habeat suum effectum. In secundo instanti naturæ baptismus remittit peccata quæ fuerunt ante ipsum commissa; nam infusio gratiæ regenerantis intelligi nequit, ante recessum originalis culpæ, & lethalium culparum actualium.

In tertio instanti naturæ baptismus justificat animam per gratiam regenerantem; quia gratia regenerans quæ confertur per baptismum, prioritate naturæ præcedit gratiam sanantem, quæ per penitentiam infunditur. In quarto demum penitentia justificat hominem per gratiam sanantem, quia prius naturā est generatio in vita spirituali per baptismum, quam sanatio per penitentiam.

5. Objicies secundò: Si recedente fictione baptismus suum sortitur effectum, per gratiæ baptismi remitterentur omnia omnino peccata actualia, sive illū antecedentia, sive concomitantia, sive sub-

H 3 sequen

TRACTATUS TERTIUS.

90. sequentia: Sed hoc dici nequit: Ergo nec illud. Sequela Majoris videtur manifesta, gratia enim baptismi, cum totum hominem renovet, & in novam transferat creaturam, omnem etiam peccati maculam, huic perfectae innovationi obstantem, penitus tollit.

6. Hoc argumentum postulat, ut breviter hic declareremus, quæ peccata remittantur per baptismum, recedente fictione: illa autem sunt triplicis generis, aliquæ enim baptismum sicut suscepimus præcedunt, alia sunt quæ in ipsa ejus susceptione committuntur, alia demum sunt post ejus susceptionem. Quantum ad peccata primi generis, concedunt ferè omnes, præter Scotum & Vasquem, ea, recedente fictione, per ipsum baptismi remitti, non verò per Sacramentum pœnitentiae; quia per istud sacramentum remittuntur tantum ea peccata quæ cadunt sub jurisdictione Ecclesie: Peccata autem ante baptismum commissa, sub jurisdictione Ecclesie non cadunt; sicut enim Ecclesia non habet potestatem sive jurisdictionem super hominem nondum baptizatum, ita neque super peccata quæ ante sumpnum baptismum commisit. Ob eandem rationem multi existimant, peccata quæ in ipsa baptismi susceptione committuntur, non remitti per pœnitentiam, sed per baptismum, recedente fictione, quia ista pariter, cum sint peccata hominis nondum baptizati, non subduntur clavibus & jurisdictioni Ecclesie. Et hæc sententia videtur valde probabilis, non solum ob rationem allegatam, sed etiam propter auctoritatem D. Thomæ, qui ei aperte videtur favere hic art. 10. ad 2. ubi sic ait: *Fiction non removetur per baptismum, sed per pœnitentiam subsequentem, quæ remota, baptismus auferit culpam & reatum omnium peccatorum præcedentium, & etiam simul existentium cum ipsa.*

Nec valet si dicas, eo instanti quo quis characterem & baptismum recipit, esse verè Christianum, & subditum Ecclesie, subindeque, peccatum eo instanti ab illo commissum, subjici clavibus & jurisdictioni illius; sicut quia eo instanti quo Novitius emitit vota religionis, est verè religiosus; si in eodem instanti consentiat turpi cogitationi, commitit sacrilegium. Non valet, inquam, nam licet eo instanti quo quis baptismi Sacramentum suscipit, sit Christianus initiatus & in fieri, non tamen completere & in factu esse; sicut in eo instanti quo Novitius votum emittit, non est professus, nec religiosus completere & in factu esse, sed tantum incompletere & in fieri; unde si in eo instanti turpi cogitationi consentiat, non peccat peccato sacrilegij, quia non est adhuc persona sacra, & voto castitatis Deo dicata, sed solum in fieri & tendentia ad illud.

7. Quantum ad peccata post baptismum sicut suscepimus commissa, nulla est difficultas; cum enim ea subjiciantur clavibus Ecclesie, manifestum est, ea non per baptismum, sed per pœnitentiam remitti. Unde D. Thomas hic art. 10. ad 3. *Effectus baptismi non est tollere peccata futura, sed presentia, vel praeterita, & ideo, recedente fictione, peccata sequentia remittuntur quidem, sed per pœnitentiam, non per baptismum; unde non remittuntur quantum ad totum reatum (peccata) sicut peccata præcedentia baptismum.*

8. Dices, Licet Sacramentum pœnitentiae non sit institutum ad delenda peccata non confessa, tamen per concomitantiam remittit etiam illa quæ ex obliuione inculpabili non sunt confessa. Item licet Eucharistia non sit per se instituta ad delendum peccatum cum sola attritione, illud tamen interdum remittit per accidens, in eo qui existimans

se esse contritum, accedit ad illud Sacramentum: Ergo similiter, licet baptismus non sit per se institutus ad remittenda peccata quæ post ejus susceptionem committuntur, interdum tamen per accidens ea remittere poterit.

Respondeo, concessio Antecedenti, negando consequentiam, quia nullum Sacramentum habet vim ad remittenda peccata, post ejus susceptionem commissa, neque directe, neque indirecte; sunt enim Sacraenta medicina curativa præcedentium peccatorum, & præservativa tantum respectu subsequentium. Unde nego paritatem, peccatum enim oblitum in confessione, supponitur commissum ante susceptionem Sacramenti pœnitentiae; & similiiter Eucharistia non facit de atrito contritum, nisi respectu peccati ante susceptionem talis Sacramenti commissi.

Ex dictis colligitur, baptismum, recedente fictione, remittere non solum peccata mortalia, sed etiam venialia, ante ejus receptionem, vel in actuali ejus susceptione commissa; quia gratia illa quæ datur recedente fictione, tam verè est regenerativa, ac si esset data in præsentia baptismi; & idem, quantum est de se, omnino transmutat hominem, & delet omnem inaculum vita præteritæ.

9. Quæres primò, quæ dispositio sufficiat ad tollendam fictionem, ut baptismus habeat effectus?

Respondeo ad baptismi revivificantem in eo qui acceſſit cum fictione mere privativa (id est orta ex involuntaria & inculpabili omissione dispositio necessaria) nec ullum postea mortale admisit, sufficere attritionem; quia eo casu nullus est obex efficacia baptismi, præter meram carentiam dispositioſis ab initio requisita, ac proinde hac dispositio posita (quæ in baptismo non debet esse necessariò contritio, sed sufficit sola attritio, ut cap. 6. declaravimus) baptismus operatur, sicut ab initio operatus fuit. In eo vero qui acceſſit cum fictione positiva (id est cum actuali affectu ad aliquod peccatum mortale) requiriatur contritio, vel attritio, cum Sacramento pœnitentiae; quia peccatum illud non potest tolli, in vi ipsius baptismi: Ergo ut tollatur, non sufficit sola attritio, sed necessariò requiriatur contritio, vel attritio cum Sacramento pœnitentiae. Consequentia patet, Antecedens probatur: cum talis fictio & peccatum, ut suppono, continuetur etiam in illo instanti in quo baptismus habere debet suum effectum (quod in sententia Thomistæ, est instans extrinsecè terminativum illius) subsequitur ipsum baptismum: Sed peccata baptismum subsequentia, cum sint subiecta clavibus Ecclesie, non remittuntur ex vi baptismi, sed solum per contritionem includentem votum Sacramenti pœnitentiae, vel per attritionem cum Sacramento: Ergo talis fictio & peccatum, non potest tolli vel remitti, ex vi ipsius baptismi, sed solum per contritionem, vel attritionem, cum Sacramento pœnitentiae.

10. Quæres secundò, an alia Sacraenta sicut suscepta, recedente fictione, producant suos effectus?

Respondeo id videri certum, non solum de baptismate, sed etiam de aliis duobus Sacraentis, imprimis charactere, nimis Ordine & Confirmatione; quia cum illa Sacraenta sint initerabilia, est in illis specialis necessitas, quod fortiantur suum effectum, recedente fictione; alias enim qui fictio illa suscipient, manerent in perpetuum privati effectu proprio illorum, & tamen debent obire munia ad quæ obligantur, ex vi characteris, v. g. constanter profiteri fidem, & actus hierarchicos recte exercere, quod videtur inconveniens,

DE BAPTISMO ET CONFIRMAT. 91

& suavitati divinae providentiae planè repugnans.

11. Ob eandem rationem probabile videtur & congruum, idem privilegium Extreme Unctioni & Matrimonio convenire; quia licet haec duo Sacraenta non sint simpliciter initerabilia, sicut ea quæ imprimunt characterem, sunt tamen initerabilia secundum quid; Matrimonium enim iterari non potest, vivente altero coniuge, nec Extreme Unctione, in eodem statu infirmatis: Ergo ne ille qui fit è ad Sacramentum matrimonij accessit, toto tempore vita careat gratia hujus Sacramenti, sibi maximè necessariâ ad debitè & honestè vivendum in vinculo conjugali, & ne similiiter infirmus, qui cu fictione Sacramentum Extreme Unctionis receperit, in illa ultima luca careat gratia Sacramentali, & jure ad specialia auxilia, ad vincendas vehementiores Daemonum tentationes, quæ tunc occurruant, maximè necessaria; videtur convenientius quod etiam hæc duo Sacraenta, hæc suscepta, revivificant, & sublata fictione, suos operentur effectum.

Rerat ergo solum difficultas de duobus aliis Sacraentis, Eucharistia nimis & pœnitentia, an revivificant, & sublata fictione, suos operentur effectus? De primo negat exp̄ D. Thomas in 4. dist. 4. qu. 3. art. 2. quæst. 3. ad 3. De altero vero id affirmat ibidem dist. 17. qu. 3. art. 4. & habet qu. 9. supplementum art. 1. ubi sic ait: *Confessio potest etiam esse in eo qui non est contritus, quia potest peccata sua pandere Sacerdoti, & clavibus Ecclesie se subjicere; & quamvis tunc non percipiat absolutionis fructum, tamen recedente fictione percipere incipiet, sicut etiam in aliis Sacraentis est: unde non tenetur iterare confessionem qui fictio accedit, sed tecum postmodum fictionem suam confiteri.*

12. Hæc tamen resolutio & doctrina displicerit eidam recentiori Thomistæ, unde dicit in sua Theologia mentis & cordis, illam aliquo egere temporamento, & benigna interpretatione, ex eodem S. Doctori de prompta, & contra illam objicit priuio, quod D. Thomas loco citato ubi docuit pœnitentiam, recedente fictione, producere suum effectum, subdit: *Sicut etiam est in aliis Sacraentis: Ergo censet universaliter omnia alia Sacraenta, subindeque etiam Eucharistia, recedente fictione revivificant, & producere suos effectus. Secundò, Pœnitentia non est divino Eucharistia Sacramento efficacior: Ergo non debet illi concedi quod isti denegatur, vel isti denegari quod illi conceditur. Tertiò, si verba D. Thomæ, prot. sonant, & nudè, ac superficie tenus acciperentur, sequeretur planè, confessionem sacrilegiam, id est sine contritione & nova vita sincero proposito peractam, non esse iterandum, sed suum recedente fictione effectum operatur: quod & universa S. Thomæ doctrina & communis Theologorum sententia, atque ipsis Catholicis pietatis sensibus repugnat.*

13. Verum hæc nimis levia ac frivola sunt, ut cogant nos à mente & doctrina S. Doctoris recedere, vel eam falsa aliqua interpretatione emolliere, vel dicere cum illo Recentiore, hæc à D. Thomas adhuc juniore scripta fuisse. Unde ad primum respondeo cum Melchiorre Cano, D. Thomam non dixisse, in omnibus Sacraentis, sed in aliis Sacraentis: quare solum vult, quod, præter pœnitentiam, alia quædam sunt Sacraenta, quæ recedente fictione producunt suum effectum, non tamen omnia, cum Eucharistiam nominatim excipiat loco à nobis citato.

Ad secundum, concessio Antecedente, nego consequentiam; hoc enim privilegium non denegatur Eucharistia, ob defectum activitatis, perfectionis

CAPUT X.

De Baptismo Flaminis & Sanguinis.

1. *Tria Baptismata distinguunt Theologi cum S. Thoma hic qu. 66. art. 11. fluminis, flaminis, & sanguinis: Baptismus fluminis est ordinarium baptizati Sacramentum, in aqua sub trita verborum forma peractum. Baptisma flaminis est perfecta in Deum conversio, includens votum baptismi. Baptismus sanguinis est martyrium pro Christo perpessum. Hæc tria baptismata non sunt tria Sacraenta, quia duo postrema non sunt accedentes verbo, sed vicem tantum Sacraenta supplendo, per cordis contritionem, & sanguinis pro Christo effusionem, vel ut loquitur glossa ordinaria, quia sic mundatur homo à peccatis per pœnitentiam, vel sanguinis effusionem, sicut per lavacrum. De baptismo fluminis capitibus præcedentibus differimus, unde pauca nobis hæc dicenda sunt de baptismis flaminis, & sanguinis.*

2. Dico ergo primò, baptismum flaminis suppleret defectum baptismi Sacramentalis, quoad peccatorum remissionem, & gratiae infusionem, subindeque quoad pœna æternæ condonationem; non tamen semper quoad totius pœnae temporalis relaxationem, & nunquam quoad characteris impressionem.

Prima pars probatur: Baptismus flaminis est perfecta contritio, vel dilectio, includens votum baptismi: Sed hæc remittit peccatum & confortat gratiam, ut definit Tridentinum less. 14. cap. 4. Ergo & baptismus flaminis. Unde less. 6. cap. 4. ait quod translatio ab eo stat in quo homo nascitur filius primi Adam in statum gratie & adoptionis filiorum Dei, post Evangelium promulgatum, sine lavacro regeneratiois, aut ejus voto, fieri non potest. Quibus supponit justificationem, quia remissionem peccatorum & gratiae infusionem importat, non solum fieri per baptismum fluminis, sed etiam flaminis, includens votum baptismi. Unde Act. 10. Cornelius vir iustus ac timens Deum, aliquique, antequam baptizaretur, Spiritu sancto replete sunt, & Ambrosius de Valentianio, qui Catechumenus mortuus est, ait: *Quem regeneratus eram, amisi: verumamen ille gratiam quam popescit non amisi. Hinc D. Bernardus Epist. 77. expendens verba illa salvatoris: Qui crediderit, & baptizatus fuerit,*